

„Atenție □ doamnă, domnule, ați auzit bine, ea și avocatul ei. Nu justiția, nu adevărul.” Spune domnul Schmitt într-una dintre cele patru nuvele ale volumului. Ni se adresează direct, nu neapărat un scriitor pentru cititorii săi, ci mai degrabă un povestitor celei sau celui care vrea s-a-sculte. Se creează o comuniune între autor și cititori, lucru necesar, deoarece autorul are lucruri interesante să ne spună. Iar noi, deși le știm, suntem puși în aceeași situație când un turist îți arată ție clădirile orașului în care te-ai născut. Tu nu le mai vezi frumusețea, pentru că treci zilnic pe lângă ele și ai treabă. Turistul le vede, pentru că el n-are altă treabă. Cam același lucru putem spune despre nuvelele din „Concert în memoria unui înger”. Știm cu toții ce-i bine și ce-i rău, ce-i frumos și cei urât în caracterul oamenilor, dar ne-am luat cu alte treburi și nu le mai delimităm câteodată...

Eric-Emmanuel Schmitt ne spune ce suntem: urmașii lui Cain. Adică niște violenți în stare latentă. Trebuie doar să se întâmple ceva care să schimbe totul...În fiecare din cele patru nuvele există un astfel de moment care face „din om-neom”- cum spune înțelepciunea populară, dar autorul francez arată de fiecare dată că și neomul poate deveni om! O frumoasă speranță...

E de remarcat că personajele din aceste nuvele trec prin situații imposibile și atunci este invocată Sfânta Rita, patroana cauzelor imposibile. O sfântă care este un exemplu de iertare și iubire. Dacă ar trebui să definesc acest volum de nuvele folosind două cuvinte, doar două cuvinte, aș spune: iertare și iubire!

Iubirea e puternică în cartea scriitorului francez. O criminală în serie se îndrăgostește de un preot și-i promite că va mărturisi justiției faptele sale, deși fusese achitată. Diferența mare de vârstă (preotul fiind foarte tânăr) nu contează. Nici anii grei și mulți de pușcărie pe care urmează să-i facă n-o pot împiedica pe Marie Maurestier să promită că va face mărturisiri complete justiției, dacă tânărul preot promite că o va vizita zilnic la închisoare. Doar că popa pleacă din localitate, iar noul preot

„...scund, roșu la față, cu trăsături grosolane, cincizeci de ani bătuți pe muchie”

o determină pe Marie să se gândească altfel la anii bătrâneții:

„Își va îngriji grădina, își va hrăni pisica, va merge mai rar la liturghie și va tăcea până la moarte.”

Cel mai clar exemplu că omul bun se poate transforma în omul rău și omul rău poate deveni, în urma unei întâmplări, omul bun, se vede în nuvela care poartă și numele cărții, „Concert în memoria unui înger”. În urma unui accident care putea fi evitat,

„...un om bun [poate] să se transforme într-un gunoi. Dacă există mântuire, există și damnare. Atunci când accidentul provoacă o ruptură în existența lor, oamenii reacționează diferit: Axel se închisese în dezgustul cinic față de umanitate, Chris se deschisese către ceilalți.”

Chris, adolescentul fără suflet, sau cu sufletul extrem de sărac, vrea să câștige o întrecere sportivă și nu-și ajută contracandidatul într-un moment de viață și de moarte. Axel scapă totuși, dar devine infirm. Ironia sorții face ca cei doi să se reîntâlnească după douăzeci de ani într-un bazin cu apă pentru recuperare fizică a celor cu dificultăți locomotorii. Chris e terapeutul, Axel, bolnavul. Narratorul din cartea lui Eric – Emmanuel Schmitt e finul observator al unui moment repetat de atâtea ori în apă, dar unic de data aceasta pentru că Axel și Chris trebuie să stea unul lângă altul, după accidentul din adolescența lor...

„Șoaptele acestea rostite în ureche au sfârșit prin a-l tulbura pe Axel. De regulă, două ființe șoptesc, ținând ochii închiși, și două trupuri aproape goale se ating, atunci când este vorba de o relație amoroasă. Or, el se găsea în brațele celui mai mare dușman al său, bărbatul care, demult, din cauza nepăsării sale arogante, era gata să-l omoare. Absurd...îngrozitor de absurd.”

Personajele autorului francez sunt din medii sociale care depășesc statutul oamenilor obișnuți: sunt muzicieni, sunt oameni cu averi foarte mari, sau...criminali în serie. De un statut aparte se bucură Catherine, care nu-i nici mai mult, nici mai puțin decât soția președintelui Franței.

„Catherine se gândea că viața ei seamănă cu o după-amiază de duminică nesfârșită, plictisitoare, plină de speranțe nedefinite, de regrete vagi, în care amărăciunea dominantă te împiedică să te bucuri de puținul rămas de savurat.”

Nu se va plictisi prea mult Catherine, vă asigur! Veți vedea, mai bine zis veți constata. Iar noi să ne luăm rămas-bun de la un scriitor care place publicului de oriunde, pentru că se adresează

CARTE: „Concert în memoria unui înger” de Eric-Emmanuel Schmitt

Scris de Horia Picu

Duminică, 07 Februarie 2016 09:32 -

sufletului, spunându-i

À bienfot, Monsieur Schmitt!